

Яценко Тамара Семенівна

професор кафедри практичної
психології, дійсний член НАПН
України

НАУКОВИЙ СТУПЕНЬ:

доктор психологічних наук

Тема дисертаційної роботи на здобуття
наукового ступеня: «Активно-психологічна
підготовка учителя до спілкування з учнями»

НАУКОВЕ ЗВАННЯ:

Професор

ОСВІТА

Черкаський державний педагогічний
інститут імені Богдана Хмельницького
(1968р.)

кваліфікація: учитель математики середньої школи

НАУКОМЕТРИЧНІ БАЗИ

Профіль у Google Scholar:

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=zXliU8wAAAAJ>

НАУКОВІ ІНТЕРЕСИ

Наукові здобутки та відкриття пов'язані з:
розробкою проблем глибинної психології в
психодинамічній парадигмі. Засновник наукової
школи глибинної психокорекції, під
керівництвом захищено 2 докторських і 44
кандидатських дисертацій. Основоположник
психодинамічної теорії й методології
професійної підготовки майбутніх психологів.
Фахівець у сфері глибинної психології та групової
психокорекції. Сферою наукових інтересів є
метод активного соціально-психологічного
пізнання, глибинна психологія, групова
психокорекція, психоаналітична робота з
використанням засобів візуалізації.

КОНТАКТИ

Електронна пошта:

✉ t.s.yatsenko@npu.edu.ua

СТАЖУВАННЯ, ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ:

2018р. ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту
освіти» НАПН України за категорією «Проректори
(віцепрезиденти, заступники начальників)
університетів, директори (заступники директорів),
завідувачі (начальники) кафедр університетів,
академій, інститутів з проблеми «Психолого-
управлінські засади розвитку конкурентноздатності та
управління персоналом освітніх організацій»

2021р. ISMA Вища школа менеджменту інформаційних
систем (Латвійська Республіка). Тема: Проблеми та
стратегії розвитку педагогічної та психологічної освіти
в Україні та ЄС. Сертифікат № PSI-213106-ISMA dated
31.07.2021 (спеціальність 053 - Психологія, 6 кредитів,
180 год.)

ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ

метод активного соціально-психологічного пізнання,
основи глибинного пізнання, основи консультування
та психокорекції, тренінг особистісного зростання,
соціально-психологічний тренінг, арт-терапія.

Список наукових публікацій:

Монографії:

1. Яценко Т. С. Самодепривація психіки та дезадаптація суб'єкта: монографія / Т. С. Яценко, В. І. Бондар, І. В. Євтушенко, М. М. Кононова, О. Г. Максименко. Київ: Вид-во НПУ імені М. Драгоманова, 2015. 280 с.
2. Психодинамічна парадигма. Наукова школа академіка НАПН України Тамари Яценко: колективна монографія / за заг. ред. акад. Т. С. Яценко. Дніпро : Інновація, 2019. 350 с.
3. Яценко Т. С. Архаїчний спадок психіки: психоаналіз феноменології проблеми. Дніпро: Інновація, 2019. 283 с.
4. Яценко Т.С., Андрущенко В.П. Філософсько-психодинамічний формат розуміння сутності психіки в її цілісності. Теоретичні і технологічні засади професійної підготовки здобувача вищої освіти до формування соціально успішної особистості у дитинстві : колективна монографія / В. П. Андрущенко та ін. ; за заг. ред. проф. В. П. Андрущенка. Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023.

Навчальні, навчально-методичні посібники:

1. Яценко Т., Бондар В., Галушко Л., Камінська А., Педченко О. Психоаналіз репродукцій художніх творів у підготовці психологів: Навчальний посібник. Дніпро-Київ : Інновація, 2018. 300 с.
2. Яценко Т., Бондар В., Галушко Л., Камінська А., Педченко О. Психоаналіз репродукцій художніх творів у підготовці психологів: Навчальний посібник. Дніпро-Київ : Інновація, 2018. 300 с.

Статті у наукових виданнях, що входять у Scopus і (або) у Web of Science

Methodology of Deep Perception of a Person's Mind [електронний ресурс] // Т. Yacenko, O. Polianychko, O. Pedchenko. – Open Journal of Social Sciences. June 15, 2016. P. 121 – 127. – Режим доступу: <https://www.scirp.org/journal/paperinformation.aspx?paperid=67361> Web of Science

Psychodynamic Methodology of Deep Perception of a Person's Mind [електронний ресурс] // Т. Yacenko, O. Polianychko, O. Pedchenko. – Open Journal of Social Sciences, 2016, – 4. P. 27 – 31. – Режим доступу: <https://www.scirp.org/journal/paperinformation.aspx?paperid=72553> Web of Science

Yatsenko Tamara, Ivashkevych Ernest, Halushko Lyubov&Kulakova Larysa. Dialogue in In-Depth Cognition of the Subject's Psyche: Functioning of Pragmatic Referent Statements. Psycholinguistics (2022), 31 (1), 187–232 DOI: 10.31470/2309-1797-2022-31-1-187-232

<https://psycholing-journal.com/index.php/journal/article/view/1256/351> Scopus

Статті включені до наукометричних баз

1. Яценко Т. С., Галушко Л. Я., Біла О. А., Сіденко Ю. О. Глибинне пізнання психіки з використанням візуалізованої репрезентації суб'єкта [електронний ресурс] // Technologies of intellect development / Vol 2. № 5. 2017.

Режим доступу: http://psylir.org.ua/index.php/tehnology_intellect_develop/issue/view/

2. Яценко Т. С., Галушко Л. Я., Педченко О. В. Розвиток теорії, методології та практики в психодинамічній парадигмі. [Development of the theory, methodology and practice in the psychodynamic paradigm]. / Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. 2017. № 24 (6). С. 11 – 21.

3. Yatsenko T. «Implicit order» as a form of manifestation the contradictory nature of the psychic integrity. American Journal of Fundamental, Applied and Fundamental Research. 2017. № 3. P. 93 – 111.

4. Yatsenko T. The phenomenon of «implicit order» of in-depth cognition of the psyche (Феномен «імпліцитного порядку» в глибинному пізнанні психіки) [електронний ресурс]. Technologies of intellect development. Vol 2. № 5(16). 2017.

Режим доступу: http://psylir.org.ua/index.php/tehnology_intellect_develop/issue/view/

5. Яценко Т., Галушко Л., Біла О., Манжара С. Візуалізована репрезентація психіки суб'єкта – передумова глибинного пізнання. // American Journal of Fundamental, Applied and Fundamental Research. 2018. № 3 (10). P. 90 – 114.

6. Яценко Т. С., Галушко Л. Я., Педченко О. В. Посередництво репродукцій художніх полотен у глибинному пізнанні психіки // Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. 2018. № 28 (4). P. 169 – 180.

7. Яценко Т. С. Психодинамічний погляд на взаємозв'язки свідомого і несвідомого (The relationship of conscious and unconscious psychodynamic approach). Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. 2018. № 26 (2). С. 335 – 353.

8. Yatsenko T., Amurova Ya., Bila O. Archaisms and their discovery in archetypal symbolism. // Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. 2018. № 6. С. 3 – 13.

9. Yatsenko T. Implicit order and functional efficiency in the deep knowledge of the psyche [Імпліцитний порядок та його функціональна дієвість в глибинному пізнанні психіки]. Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. 2018. № 25 (1). С. 23 – 37.

10. Yatsenko T., Galushko L. The archetypal ability of the psyche to transcode the ideal realities into the materialized. // Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. 2018. № 27 (3). P. 15 – 32.

11. Yatsenko T., Amurova Ya., Bila O. The phenomenon of guilt and its archaistic essence // Technologies of intellect development. Київ, 2018. Vol 2, № 10 (21).

Режим доступу URL: http://psytir.org.ua/index.php/technology_intellect_develop/article/view/368.

12. Yatsenko T., Amurova Ya., Bila O. Archaisms and their discovery in archetypal symbolism. Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. 2018. № 6. С. 3-13.

13. Yatsenko T. The laws of the psyche in their universal functionality: professional training of a practical psychologis. Technologies of intellect development / Vol 3. № 1. 2019.

Режим доступу: http://www.psytir.org.ua/index.php/technology_intellect_develop/issue/current.

14. Yatsenko T. The universality of psychic laws as the professional training basis of a psychologist. Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools. № 2. 2019. С. 52-68.

15. Yatsenko T., & Manzhar, S. Sacrifice in its archaic essence. Psychology & society (Psihologiâ i suspil'stvo), 0 (3-4), 106-117. doi: <https://doi.org/10.35774/pis2019.03.106>.

16. Яценко Т. С. МАЗОХІЗМ КРИЗЬ ПРИЗМУ ВТІЛЕННЯ АРХАЇЧНОГО СПАДКУ // American Journal of Fundamental Research. Issue: 4 (15). Publ.: Ukraine and Ukrainians Abroad Not-for-profit Corporation, New York NY, USA (10/2019 – 12/2019). 102 p. 5 – 20 pp. ISSN 2474-9397 (on-line version)

17. Yatsenko, T Destruction of the Psyche and its Leveling in the Deep Cognition. Psychological Counseling and Psychotherapy, (12), p. 18-35. <https://doi.org/10.26565/2410-1249-2019-12-03>.

18. Yatsenko, T. THE PRALOGICAL ESSENCE OF THE IMPLICIT ORDER Psychological Counseling and Psychotherapy, (13), p. 18-27.

19. Yatsenko, T. METHODOLOGICAL AND PRACTICAL PROBLEMS OF DEEP COGNITION // American Journal of Fundamental, Applied & Experimental Research. Issue: 2 (17). Publ.: Ukraine and Ukrainians Abroad Not-for-profit Corporation, New York NY, USA (4/2020 – 6/2020). P. 5-28.

20. Yatsenko T. "PRALOGICAL" PARAMETERS OF THE PSYCHE IN-DEPTH COGNITION METHODOLOGY // Psychological Counseling and Psychotherapy, Issue 14, 2020, p. 5-27.

21. Yatsenko T., Halushko L., Pedchenko O. BASIC PROVISIONS OF ENHANCED COGNITION OF PSYCHOLOGY // SOCIAL AND EDUCATIONAL SERVICES FOR CHILDREN WITH DISABILITIES: HISTORY, THEORY AND PRACTICE. 2021. Poland. 346 p. P. 89-127.

22. Yatsenko T. Archaic Heritage of the Psyche: Psychoanalysis of the Phenomenon (V. Lunov, Trans.). Ottawa: Accent Graphics Communications & Publishing. Glasgow: Society for the support of publishing initiatives and scientific mobility Limited.

23. Yatsenko T., Galushko L. THE LAWS OF THE PSYCHE IN THEIR UNIVERSAL FUNCTIONALITY: PROFESSIONAL TRAINING OF A PRACTICAL PSYCHOLOGIST. Designing an Individual Trajectory of Educator's Professional Development in the Context of the Concept of «Lifelong Learning»: Collective Scientific Monograph. B. Shneider (ed.). Dallas: USA: Primedia eLaunch LLC. 236 p.

24. Yatsenko Tamara, Andruschenko Viktor A philosophical view on the psychodynamic cognition of the subject's psyche. Technologies of intellect development. Vol 7, No 1(33) (2023) https://psytir.org.ua/index.php/technology_intellect_develop/article/view/615/187

Статті у фахових виданнях

1. Візуалізована репрезентація суб'єкта – передумова глибинного пізнання психіки / Т. С. Яценко, О. А. Біла, Л. Я. Галушко, Н. О. Іванова, О. В. Педченко, Ю. О. Сіденко // Психологія особистості. 2017. № 1. С. 110-119.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Po_2017_1_17.

2. Яценко Т. С. Категорії «принцип додатковості» та «імпліцитний порядок» в глибинному пізнанні психіки // Психологія особистості. № 1 (8). 2017. С. 15 – 23.

3. Яценко Т. С. Науково-практичний зміст категорій «принцип додатковості» та «імпліцитний порядок» в глибинному пізнанні психіки // Технології розвитку інтелекту. 2017. Т. 2, № 6. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tri_2017_2_6_10.

4. Яценко Т. С. Феномен імпліцитного порядку в глибинному пізнанні психіки // Психологія і суспільство. 2017. № 4. С. 109 – 126. –

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Psis_2017_4_10.

5. Яценко Т., Амурова Я., Біла О. Архаїзми та їхнє виявлення в архетипній символіці. // Вісник ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Психологія. Вип. 59. Харків : ХНПУ, 2018. С. 131 – 151.

6. Яценко Т. С., Галушко Л. Я., Степашко В. О. Опредметнені засоби репрезентації психіки суб'єкта – передумова глибинного пізнання // Теорія і практика сучасної психології : збірник наукових праць. 2018. №2. С. 47 – 56.

7. Яценко Т., Амурова Я., Біла О. Архаїзми та їхнє виявлення в архетипній символіці. Вісник ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Психологія. Вип. 59. Харків : ХНПУ, 2018. С. 131-151.

8. Яценко Т. С. Психологічна захищеність учасників активного соціально-психологічного пізнання. Психологічні виміри особистісної взаємодії суб'єктів освітнього простору в контексті гуманістичної парадигми : матеріали всеукраїнської конференції з міжнародною участю (31 травня 2018 року. Київ) / за ред.. С. Д. Максименка. Київ : ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2018. С. 273 – 278.

9. Яценко Т. С. Актуальні проблеми методології та практики глибинного пізнання психіки // Загальна і медична психологія. № 2, 2019. С. 81-93.
10. Яценко Т. С. Глибинно-корекційні передумови нівелювання деструкцій психіки суб'єкта. // Загальна і медична психологія. № 3, 2019. С. 74-89.
11. Яценко Т. С. Проблема психологічної смерті. // Загальна і медична психологія. № 4, 2019. С. 59-82.
12. Яценко Т. С. Вияви архаїчного мислення в глибинному пізнанні психіки // Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Київ: ПП Лисенко, 2020. Том IX. Загальна психологія. Історична психологія. Етнічна психологія. Випуск 13. 498 с. С. 447-489.
13. Яценко Т. С. Пралогічна сутність імпліцитного порядку психіки // Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. К.: Видавництво «Фенікс», 2020. Т. XII. Психологія творчості. Випуск 27. 324 с. С. 279-292.
14. Яценко Т. С., Галушко Л. Я., Манжара С. О. Методологія глибинного пізнання психіки в її пралогічній сутності. // Проблеми сучасної психології № 2 (18), 2020. С. 69-84.
15. Яценко Т. С., Галушко Л. Я., Євтушенко І. В., Манжара С. О. Пралогічність мислення психолога в контексті глибинно-корекційного пізнання. // Психологія і суспільство. 2020. №4. С. 54–69. Яценко Т. С., Галушко Л. Я., Євтушенко І. В., Бульченко Д. В. Діалог у глибинному пізнанні психіки суб'єкта. Технології розвитку інтелекту. Т. 7, №2 (34) (2023)
- https://psytir.org.ua/index.php/technology_intellect_develop/article/view/634/211
16. Яценко Т. С., Митник О. Я., Галушко Л. Я., Ткаченко К. В., Бульченко Д. В. Особливості пізнання пралогічного мислення у процесі психоаналізу візуалізованих презентантів психіки суб'єкта. Психологія і суспільство. 2022. №2. С. 113-134.
<https://doi.org/10.35774/pis2022.02.113>
17. Яценко Т. С., Галушко Л. Я., Євтушенко І. В., Сергата І. О., Ткаченко К. В. Теоретико-практичні проблеми глибинного пізнання психіки суб'єкта в її пралогічно-візуалізованих виявах. Технологія розвитку інтелекту. Том 6, №2 (32) (2022).
<http://doi.org/10.31108/3.2022.6.2.5>

Статті і тези

1. Використання візуалізованої репрезентації суб'єкта в глибинному пізнанні психіки // Т. С. Яценко, О. А. Біла, Ю. О. Сіденко. Глобальні виклики освіти в університетському просторі : матеріали III Міжнародного Конгресу (м. Одеса, 18-21 травня 2017 року) / Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2017. С. 503 – 504.
2. Яценко Т. С. , Амурова Я. В. , Манжара С. О. , Галушко Л. Я. , О. М. Поляничко Глибинно-психологічний погляд на проблему сучасної підготовки психолога // Психологія і педагогіка на сучасному етапі розвитку наук: актуальні питання теорії і практики: Збірник наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції 15-16 грудня 2017 р., м. Одеса) Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки», 2017. С. 45 – 48.
3. Яценко Т. С., Галушко Л. Я., Поляничко О. М. Професійна підготовка майбутнього психолога в руслі психодинамічної парадигми // International research and practice conference «Modern methods, innovations and operational experience in the field of psychology and pedagogic» : Conference proceedings, October 20-21, 2017. Lublin: Izdawniciba «Baltija Publishing». С. 193 – 196.
4. Яценко Т. С., Галушко Л., Біла О. А., Манжара С. О. Використання візуалізованих репрезентантів у підготовці психологів // Розвиток конкурентоспроможної особистості у межах сучасної освіти: реалії та перспективи : матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (7-8 грудня 2017, Київ) / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. Київ: Видавництво «НАІР» 2018. С. 265 – 284.
5. Яценко Т. С. Глибинна корекція – чинник розвитку особистості майбутнього психолога. Гуманітарний корпус [збірник наукових статей з актуальних проблем філософії, культурології, психології, педагогіки та історії] Випуск 16. Вінниця : ТОВ Нілан- ЛТД, 2018. С. 196 – 199.
6. Яценко Т. С. Діалог як невід'ємна складова психоаналізу з використанням репродукцій художніх творів. Наукові записки Вінницького держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського (збірник наук. праць). Серія «Педагогіка і психологія». Вип 55. 2018. С. 23 – 209.
7. Яценко Т. С., Євтушенко І. В., Лапченко, І. О., Ткаченко К. В. Формування умінь і навичок у майбутніх психологів-практиків у процесі глибинного пізнання цілісності психіки // Scientific and pedagogical internship «Problems and strategies for the development of pedagogical and psychological education in Ukraine and EU countries»: Internship proceedings, June 21 – July, 2021, Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2021, р. 72 – 78.
8. Яценко Т.С., Митник О. Я., Лапченко І. О., Ткаченко К. В. PRALOGICAL THINKING IN IN-DEPTH COGNITION OF THE PSYCHE, // Modern engineering and innovative technologies», Issue №17, Part 4, October 2021, р. 57 – 80.

9. Яценко Т. С. Пізнання психіки в її цілісності: теорія і практика. Цілісний підхід у психології та соціальній роботі: теорія та практика: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (24 лютого 2023 року) ; збірник тез / За заг. ред. докт. психол. наук, проф. Клочек Л. В., докт. психол. наук, проф. Гейко Є. В. Кропивницький : ЦДУ, 2023. С. 7–15.
10. Яценко Т. С. Внутрішня стабілізована суперечність психіки як особистісна проблема суб'єкта. Українська психологія. XXI століття. Початок. (Дні української психології в Берліні) : матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (27-28 квітня 2023 року). С. 123-128.
Збірник розміщено в Електронній бібліотеці НАПН України <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/735227>
11. Яценко Т.С. Динаміка та семантика цілісності психіки. Актуальні проблеми психології розвитку особистості: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (12-15 травня 2023 року); збірник тез. УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. С. 16-22
<https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/41173/Yatsenko%20T.%20S.pdf?sequence=1>
12. Яценко, Т. С. (2023). Оптимізація психічного здоров'я особистості в процесі активного соціально-психологічного пізнання: Наукова доповідь на методологічному семінарі «Актуальні проблеми охорони психічного здоров'я українського народу у воєнний і повоєнний час», 16 листопада, 2023 р. Вісник Національної академії педагогічних наук України, 5(2), 1-11.
<https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5222> с.